4419.
905

Kr. Mark

VOOLIMIS-ÕPETUS

K.-Ü.
«LOODUS»
TARTUS 1925

K. Hintzer'i

„Papptööd"

I vihk 3. õppeaastale

ja

II vihk 4. õppeaastale.

Kääsolevaid õpilastele määratud õppevahendeid on allpool soojalt soovitatud.

Väljavõte Tartu õpetajateseltsi käsitöö-sektsiooni üldkoosoleku protokollist 3. veebruaril 1925.

Läbirääkimistel K. Hintzer'i poolt kokkuseatud käsitöö-tabelite kohta papptöös leitakse, et

«tabelid esitatud kujul on täiesti vastuvõetavad, edendavad õpilastes leidlikkust, isetegevust, samuti arendavad arusaamist tehnilises joonistuses».

«Tabelite ja neis käsitatud meetodi abil rajatakse tööõpetus töökooli põhimõttele ning omandab kindlama ilme ja ühtluse meie algkooli käsitöö õpetamises. Tabelites ettenähtud otstarbekohase tööjaotuse tõttu juhitakse õpilane isetegevusele, mis seni meie tööõpetuse käsitamisel on puudunud. Ka võimaldavad tabelid iga lapse individuaalset arenemist ta jõu kohaselt. Õpetaja tegevus kergeneb, kuna tema esineb nõuandva ja kritiseeriva isikuna.»

Kr. Mark

VOOLIMIS-ÕPETUS

K.-Ü.
«LOODUS»
TARTUS 1925

Bibliotheca
universitatis
Dorpatensis

i 15444053

2469

K.-Ü. „Looduse“ keeleline
korrektor M. Bekker.

A 4419

Trükikoda Ed. Bergmann, Tartus.

Eessõna.

See raamat tahab olla abiks ja juhatuseks voolimis-õpetajaile. Töötades pikemat aega voolimisõpetajana Riigi Kunsttööstus-koolis ning õpetades voolimist Tartu seminari harjutuskoolis olen oma tähelepanekud teinud praktilisest elust, seepärast julgen oma kogemuste varal nõu anda ka teistele, kes seda tööd vähem tunnevad. Püüdes õige selge pildi anda voolimis-õpetusest, olen joonistanud voolitavad asjad teatud järjekorras.

Päevapildid on tehtud töödest, mis valmistanud minu juhatusel joonistamisõpetajate-kursustest osavõtjad (Haridusministeeriumi poolt «Pallase» kunstikooli juures 1923.—1924. aastal korraldatud kursused).

Kr. Mark (Mei).

I.

Õpetamine koolis peab aluse panema kõikide inimeses peituvate annete harmoonilisele arenemisele, olgu nad puhtvaimlised või praktiliste kalduvustega.

Voolimine on üks paremaist kasvatuslistest abinõudest. Iga õpilane peaks voolima õppima, sest voolimine on abinõu, millega võime õpilase vaimu arendada. Voolimine, nagu muu käsitöö koolis, kasvatab õpilases mõtlemis- ja loomisvõimet, õpetab teda iseseisvalt teotsema, äratades huvi ja armastust töö vastu, arendab tahtejõudu, harjutab silmamõõtu, käe osavust ja ülepea lihaste tegevust ning kasvatab lõppeks õpilase ilutunnet ja arendab maitset.

Mida rohkem selgeid kujutelmi inimesel on teda ümbritsevaist asjust ning mõisteist, seda suurem on ta vaimline võime. Tähendab, inimese arenemiseks on tarvis lasta tekkida võimalikult palju selgeid kujutelmi. Suurema osa kujutelmi saab inimene silma kaudu. Vaatamisest on küllalt, et lapse hinges peegelduks terve rida pilte. Esimesed muljed on nõrgad ja kaovad varssi jälle. Aga et nad mitusada korda korduvad, saavad neist kindlad kujutelmad. Kuid need kujutelmad pole siiski täielikud. Nad on sagedasti ainult üldmuljed. See tuleb tihti nähtavale joonistamisel või voolimisel. Isegi täiskasvanud inimesed ei tunne sagedasti nende asjade peenusi, mida nad iga

päev näevad. Igatahes pole inimeste silmad ühesugused nii nägemise teravuse kui ka värvi- ja kaugusetundmuse poolest. Laps näeb teisiti kui täiskasvanud inimene. Väike laps näeb asju pinna peal, alles aastate jooksul areneb temas kaugusetunne ja ainult aegapidi saab ta õige kujutelma asjast. Lapse silma peab juhtima ja harjutama asja iseloomustavaid külgi nägema ning neid meeles pidama. Laps saab mingist asjast siis täieliku kujutelma, kui ta on selle kätte võtnud, seda igast küljest vaadanud ja katsunud, ning asi jääb talle enam-vähem selgesti meelde, kui ta on seda veel joonistanud või voolinud. Ei ole seepärast õige lasta ilma mingi ettevalmistuseta asju mälu järele voolida või joonistada. Seda võib teha ainult sel juhul, kui õpetaja tahab tutvuda teadmistega, mis peituvad õpilases; laps ei oska sagedasti asja kirjeldada, sest tal puuduvad teatavad sõnad oma mõtete väljendamiseks, kuid voolides või joonistades näitab ta kohe, kuivõrt selge pilt tal on teatud asjast. Voolides on lapsel asju kergem kujutada kui joonistades. Kõiki asju ei oska laps joonistada, suurt raskust teeb talle perspektiiviseaduste tundmatus. Ülepea on mingit asja raskem pinnal kujutada, kui seda plastiliselt voolida. Voolimisel pole tarvis perspektiiviteadmist, seega on kujutatavate asjade valik suurem, voolimine annab suuremat vabadust, see on lihtsam ja loomulikum oma tehnikas.

Õppides asju lähemalt tundma saab õpilane hulga uusi mõisteid asjade vormi kohta, õpib tundma geomeetriliste kehade iseloomu, saab juurde uusi sõnu jne., mis tema arenemisele kasulik on.

Alguses on lapse käed saamatud ja ta ei suuda kõike nii väljendada, nagu ta ise sooviks. Esimesed

katsed on seepärast väga imelikud, sagedasti vaevalt voolitava asja sarnased. Õpetajal peab palju kannatust ja takti olema, peab iga väiksemat edusammu tähele panema ja mitte kunagi halba tööd laitma. Laps ei tee kunagi meelega halba tööd, vaid püüab vastuoksa just kõige paremat saavutada, selleks sunnib teda auahnus võistluses teistega. Alles aja jooksul omandavad lapse sõrmed teatava osavuse, ning töö läheb sellega ühenduses ikka paremaks. Nähes, et tal kergem voolida, ilmub ka huvi ja armastus töö vastu ning tahtmine iseseisvalt midagi valmis teha. Et lapse huvi töö vastu äratada, peab tehtavad asjad esialgu valima ainult lapse huvikonnast, tema ümbruskonnast, kodust ja koolist ning mängudest.

Voolimine on hea abinõu silmamõõdu ning käte osavuse arendamiseks. Vaadeldes asju, võrreldes asjades üksikuid osi õpib laps vähehaaval nägema asja õigeid proportsioone. Painutades, vajutades sitket savi, andes savitükile teatava vormi arendab laps oma käelihaseid ja iseäranis sõrmi, mis sõnakuulelikuks ja osavaks muutuvad. Osavaid käsi on aga igale tööle tarvis.

Väga tähtis on juba algusest peale lapses arendada ilutunnet ja maitset. Laps on just esimesil kooliaastail väga vastuvõtlik ning kui ta maitse ja ilutunne siis juba rikutakse, on pärast väga raske viga parandada.

Joonistus- ja voolimis-õpetaja peab tingimata teatava kunstiharidusega inimene olema või vähemalt niisugune, kellel on head maitset ja loomulik ilutunne. Kooli tulles on suuremal jaol lastel (iseäranis linnas kasvanuil) juba rikutud maitse ja vale arusaamine ilust,

mida nendes on kasvatanud nende kodu väikekodanline labane ilustamine igasuguste halbade värvitrükkidega, spetsiaal- «iluasjadega», nagu kõiksugust stiili «moodsate» vaasidega, odavate kujukestega jne.

Joonistamisel on võimalik rohkem tähelepanu juhtida värvide valikule ja nende kokkukõlale, voolimisel tuleb tähele panna asjade vormi-ilu. Esimene seadus ilutunde arenemise mõttes olgu lihtsus, puhtus ja korralikkus. Kõige enam võib maitset arendada loova tööga, siin tulevad kõige enam lapse kalduvused ilu mõttes nähtavale, ning siin võib neid õigele teele juhtida.

Kindlat kava, millest ei tohi kõrvale kalduda, pole muidugi voolimisel tarvis, voolimine pole matemaatika. Iga õpetaja võib oma meele järele lasta voolida, kõik sõltub (oleneb) sellest, kuivõrt lapsed on arenenud. Ainult üht üldpedagoogilist seadust peab silmas pidama, alati kergemast minna raskemale, lihtsa asja juurest rohkem komplitseeritu juurde. Voolimist alates peab õpilasi kõige pealt tutvustama töö aine ja abinõudega ning töö ainese (materjali) kohtlemisega. Klassitöö puhul peab ka püüdma, et töö oleks enam-vähem ühtlane, et kõik õpilased üht ja sama asja vooliksid. Harilikult on ühes klassis õpilased enamvähem ühtlased oma kehalise kui vaimlise arenemise poolest, nii et töö ühtluse läbiviimises harilikult raskusi ette ei tule. Õpilastele, kes on anderikkamad, osavamad oma kaaslastest ning kes oma töö rutemini ja paremini teevad, võib kõrvaltööd anda. Voolitavate asjade juures võib siiski teatavast järjekorrast kinni pidada. Tehtavad asjad võib raskuse järele järgmiselt rühmitada:

1. Ovaalsed ja munataolised: muna sidrun, ploomid, sai, leib, hiir, kurk (1. joon.).

2. Kerataolised: õun, pall, redis, sibul, kirsid, kaalupomm, tass, teekann (2. joon.).

3. Kuubikujulised ja kandilised: karp, kast, tikukarp, täring, pliit, ranits, raamat, kummut, maja, koeraputka, linnupuur, hauakivi või hauasammas, puusohva, kirik (3. joon.)

4. Silindrikujulised: küünal, moosipurk, kompvekikarp, veskikivid, kruus, kann, pliiats, sulepea, vorst, tainarull, kastrul, trumm, kastmiskann, silinder, niidirull, pudel, madu (4. joon.).

5. Koonusekujulised: porgand, suhkrupea, pang, lillepott, vitsik, puust pang, veekapp, kohvikann (5. joon.).

6. Mitmesugustest geomeetrilistest vormidest koosnevad asjad: seened, piip, kirjapress, tõstepommid, kell, tindipudel, kohvimasin, kruus, karafin, peeker, käru, vedur, auto (6. joon.).

7. Sümmeetrilised madalad asjad: taldrik, ratas, taskukell, päästerõngas, lusikas, puulusikas, labidad, taba, käsipeegel, mõõk, tangid, käärid, gitarr, viiul (7. joon.).

8. Vabad vormid: laste mänguasjad — pasun, titt, püss, kiiver, hobune, jänes jne.; igasugused tööriistad — kirves, haamer, saag, sirp, nuga, puss; jalanõud ja peakatted — saapad, kingad, sandaalid, tuhvlid, pastlad, kalossid, kübar, müts, kaabu jne. (4. ja 5. pilt).

9. Loomad, linnud, kalad, inimesed: kass, koer, jänes, siga; part, hani, kana, kanapoeg; angerjas, havi, latikas (6. pilt).

Peale selle võib voolida asju, mis on ühenduses teatud sündmustega, näit. enne kevadpühi võib voolida traditsioonilisi jäneseid, mune, paju-urbi jne.; enne jõulusid — jõuluvana, lumememme, kirikukella, piparkooke jne. (7. pilt).

Kui õpilased juba enam-vähem hästi mõistavad voolida, peab neile lubama peale loodusest voolitavate asjade ka vabalt voolida, näit. mõnd muinasjuttu või teist lugu illustreerida. Valitakse niisugune lugu, kus rohkesti sündmusi ja asju ette tuleb, see loetakse lastele ette, iga õpilane valib endale teatava momendi või asja, mida ta hakkab voolima. 8. pildil on illustratsioonid muinasjutu «Hans ja Kreeta» juurde: nõid, piparkookidest maja suhkrupea-sammastega, Hans paneb nõia ahju, lapsed hane seljas üle jõe ujumas, lapsed nutavad.

Kui voolimist 3 aasta jooksul õpetatakse, siis võib 1-sel aastal voolida kergemaid asju ülalnimetatud gruppidest, 2-sel aastal raskemaid asju ja 3-dal võiks õpetada stiliseerimist ja rohkem loovat tööd teha. Siin võib sügisel voolida loodusest igasuguseid lehti, õisi, käbisid jne., jällegi teatavas järjekorras kergemaist vormidest üle minnes raskemaile (8. joon.). On tähistatud mõned lehed, nagu õuna- või pirnipuu, sireli, piibelehe, loorberi, kressi, kannikese, härjapea, pihlaka, tamme, kastani, vahtra, ohaka. Lilledest võiks voolida sinilille, kibuvitsa-õit, karikakart, aedkannikest, tulpi, liiliat jt. Siis võib veel voolida tammetõrusid, käbisid ja ka taimi, mis vormi poolest lihtsamad. Hiljemini talvel võib neid voolitud lehti ja õisi stilisee-

rida. Stiliseerimise all tuleb mõista loomuliku vormi lihtsustamist. 9. pildil on mõned lehtede ja õite stiliseerimise katsed: tammeleht, piibeleht, vahtra-, kastani-, sirelileht, metskelluke, tulp. Käsikäes stiliseerimisega tuleb teha ka loovat tööd. Loova töö aineks võivad olla igasugused vaasid, tuhatoosid jne., ka ornamendid. Ornamente võib kokku seada puulehtedest, õitest, marjadest, puuviljast, igasuguseist sitikaist, mis vormi poolest lihtsad, samuti ka loomadest ja lindudest. Ornamendid võiksid olla pael-ornament, kus üks osa järjest kordub, siis — paigutatud ruutu, nelinurka, sõõri, kolmnurka jne. 10. pildil on mõned näited seesugustest ornamentidest.

II.

Praktilisi näpunäiteid.

Savi.

Voolimiseks on kõige kohasem aines savi või plastiliin. Harilikult tarvitatakse meil savi, ehk küll plastiliin igapidi parem on. Viimane ei kuiva, on alati ühesugune sitke, ei tekita tolmu, ei määri riideid. Kuid plastiliin on võrdlemisi kallis aine. Savi seevastu aga odav ja igal pool saadav. Koolis peab voolimiseks olema puhastatud ja hästi läbisõtkutud savi. Linnas on soovitav savi pottsepa-ärist osta, kus see läbi masina aetud ja seega täiesti puhas on. Savi hoitakse puust kastis, mis seestpoolt tsinkplekiga üle löödud; niisuguses kastis seisab savi isegi köetud ruumis pikemat aega niiske, ilma et seda oleks tarvis kasta. Savi võib hoida ka harilikus puukastis,

kuid siis tuleb alati selle eest hoolitseda, et savi pealt kaetud oleks niiske kotiriidega ja et kast seisaks kütmata ruumis (eeskojas või keldris). Hädakorral võib savi ka harilikus plekk-ämbris pidada, samuti märja riidega kinni kattes. Kõvaksmuutuva savi sisse peab pulgaga või raudvarrega väikesed sügavad augud vajutama ning nendesse vahete- vahel vähe vett kallama, et see järk-järgult savvi tungiks. Otse üle savi ei tohi kunagi vett kallata, siis muutub savi alumine kiht liiga vedelaks, kuna aga pealmine ikkagi kõvaks jääb. Täiesti kuiv savi tambitakse peeneks puruks, valatakse vett peale ja sõtkutakse niikaua, kui see jälle muutub painduvaks ja sitkeks massiks.

Suurtest savipallidest on kõige hõlpsam väiksemaid tükke traadiga ära lõigata, mille otsad puupulkade ümber keeratud.

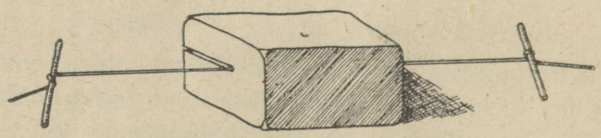

Joon. 9.

Õpilase laud voolimiseks.

Igal õpilasel peab voolimiseks olema väike sile ja tasane lauatükk umbes 25 × 30 sm suuruses (10 × 12 tolli). Samaks otstarbeks võib tarvitada ka linoleumitükke, mis koguni kergemad on puhastada kui laud.

Voolimisnuga.

Peenuste väljatöötamiseks on igale õpilasele tarvis voolimisnuga. Vormi poolest on kõige otstarbekohasem niisugune nuga, nagu näha joonisel, umbes 15 sm pikk (10. joon.).

Joon. 10.

Asjade ja ornamentide voolimine.

Asjad, mis liiga suured pole looduses, nagu näit. igasugune puuvili, redis, sibul, tindipudel, niidirull, taskukell jne., peab voolima loomulikus suuruses. Teised suuremad asjad võiksid olla keskmise õuna või sidruni suurused; pikergused asjad, nagu: käärid, tangid, muusikariistad jne., umbes 12—15 sm pikad. Lapsed armastavad väga pisikesi asju teha ja mõnda peenust, mis neid huvitab, välja töötada, sagedasti peavormi hooletusse jättes. Seda aga ei tohi neile lubada, vaid peab juba algusest peale nõudma voolida asju parajas suuruses. Üksikud asjad, samuti ka rühmad (näit. muinasjuttude illustreerimisel) voolitakse savist alusele, mis peab olema vähemalt 1 sm paksune, aluse suurus sõltub asja vormist ja suurusest, näiteks õuna, muna jne. jaoks võib umbes 10—12 sm suurune alus teha, pikerguste asjade jaoks, nagu tangid, lusikas jne., vastav

pikergune alus valmistada, kuid asjad peab alusele nii voolima, et alusel umbes 2 sm laiused ääred vabaks jääksid. Asjad tuleb sellepärast alusele voolida, et õpilased harjuksid ülesantud asja otsekohe alusele voolima, mitte aga eraldi peo peal. Peale selle ei lähe alusele voolitud asja peenused, näit. juurvilja juured jne., katki, ja lõpuks on alusega asja kergem ühest kohast teise tõsta. Puulehti, õisi jne., mis looduses on õhukesed, peab enam-vähem paksult voolima, lehtede serva alla savi jättes, seda silmas pidades, et õhuke savitükk kuivamisel kergesti murdub. Vahest võib savi kõrval ka muid aineid tarvitada, võib lubada savist ämbrile traadist sang külge panna, maja korstnasse tükk puuvilla suitsu asemele seada, jõuluvanale paar oksakest kätte anda jne. Lastele on seesugused väikesed asjad väga meelt mööda, see teeb nende töö veel lõbusamaks.

Ornamentide voolimiseks tehakse enne alus valmis, mille pind pealt sileda lauatükiga (näit. joonelauaga) tasaseks tõmmatakse, siis joonistatakse voolimisnoa terava otsaga ornamendi piirjooned peale ning kujutatakse reljeefselt see, mis on joonistatud.

Kui mingit tööd tahetakse järgmisel päeval jätkata, siis tuleb selle peale lapp panna, et savi ära ei kuiva.

On mingi valmisvoolitud asi liiga kõvasti laua küljes kinni ja ei taha kuidagi ära tulla, siis peab seda traadiga lahti lõikama (nagu 9. joon. näidatud), traati või peenikest, kuid tugevat lõnga mööda lauda savi alt tõmmates.

Valmis asjade alalhoidmine ja värvimine.

Valmis töödest valitakse paremad välja, näiteks kui need koolinäituse jaoks tahetakse alles hoida, teised visatakse savikasti tagasi, kus läbi sõtkutakse. Valmis töid ei tohi ahju peale või päikese kätte kuivama panna, suure soojuse käes lähevad nad lõhki. Kõige parem on asju kuivatada köetavais ruumides riiulitel.

Kuivanud asju võib värvida vesi- või aniliinvärvidega. Vesivärvidega asju kattes tuleb võimalikult vähe vett võtta; värvi peab paksult peale panema. Aniliinvärve valmistatakse järgmiselt: umbes 10 grammi aniliinvärvi segatakse klaasitäie puhta piiritusega, segu raputatakse seni, kui värv ära sulab. Võib tarvitada samuti piituslaki värve: umbes poole teeklaasi piituslakisisse segatakse teelusika-täis kuiva värvipulbrit. Piitus lakki võib ka ise valmistada piitusest ja valgest šellakist: piitusele lisatakse juurde niipalju šellakit, kuni segu näppudega katsudes kleepuvaks muutub. Võiks valmistada järgmised värvid: valge, must, kroomkollane, tsinnoober, karmiin, preisi sinine, ultramariin, pruun ja reseedaroheline.

Voolimistunni kord.

1. Enne voolimist annab õpetaja ise igale õpilasele tüki savi kätte või klassi korrapidajad panevad enne tundi iga õpilase lauale savi valmis.

2. Enne kui hakatakse mingit asja voolima, lastakse seda asja hästi vaadata, juhitakse laste tähelepanu asja vormi iseärasustele.

3. Töö ajal ei tohi savi maha visata, kuivanud savi tükikesed korjatakse värske savi tükiga kokku.

4. Tunni lõpul lähevad õpilased klassist välja, õpetaja valib paremad tööd, märgib ära, kelle omad nad on, ja paneb kuivama. Laste nähes ei tohi kunagi asju ära visata, sest olgu asi kui halvasti tahes tehtud, lapsel on ikkagi kahju sellest ja tal on halb pealt vaadata, kuidas tema tööd hävitatakse. Korrapidajad korjavad teised asjad ja ülejäänud savi kokku, panevad savikasti tagasi, puhastavad lauad, samuti ka voolimisnoad ning panevad nad sinna kohta, kus neid alal hoitakse.

5. Kui umbes paarkümmend tööd on kuivanud, võib nad lasta ära värvida, iga õpilane värvib oma tööd.

Joonistused.

Ex bibl. univ. Dorp.

1.

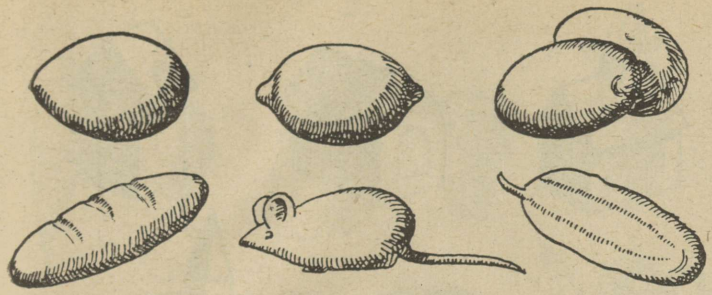

2.

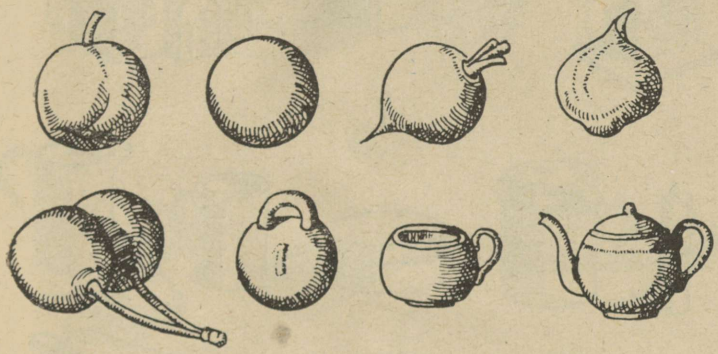

3.

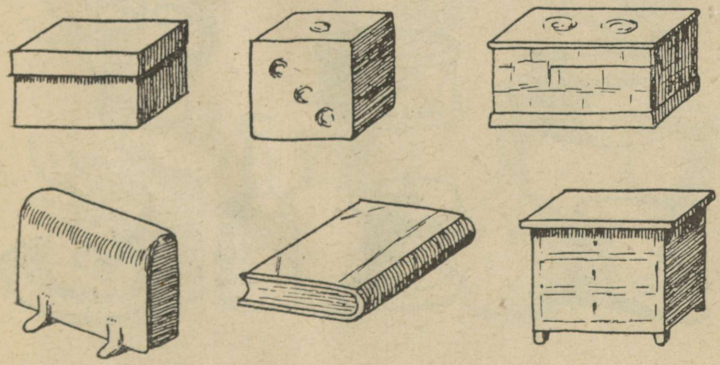

3.

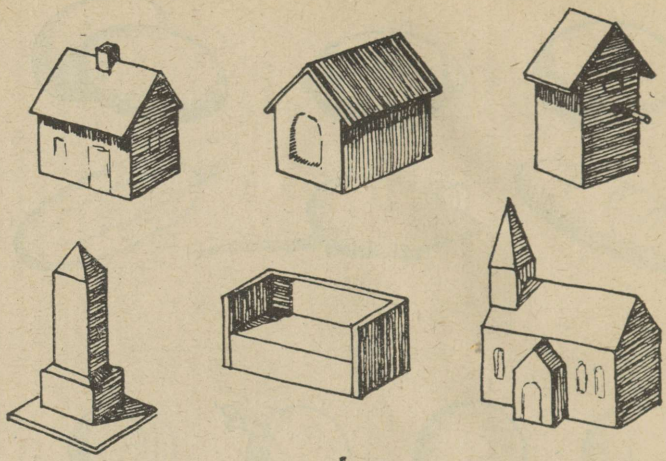

4.

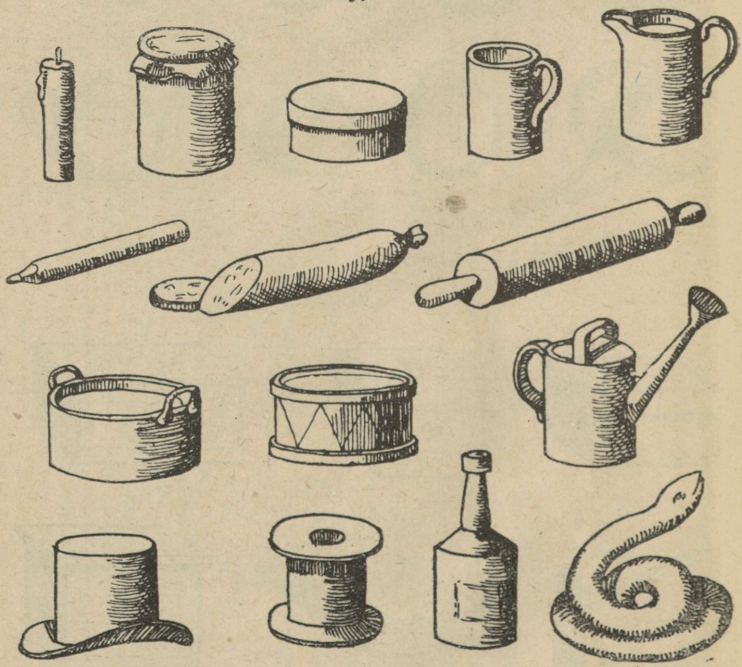

5.

6.

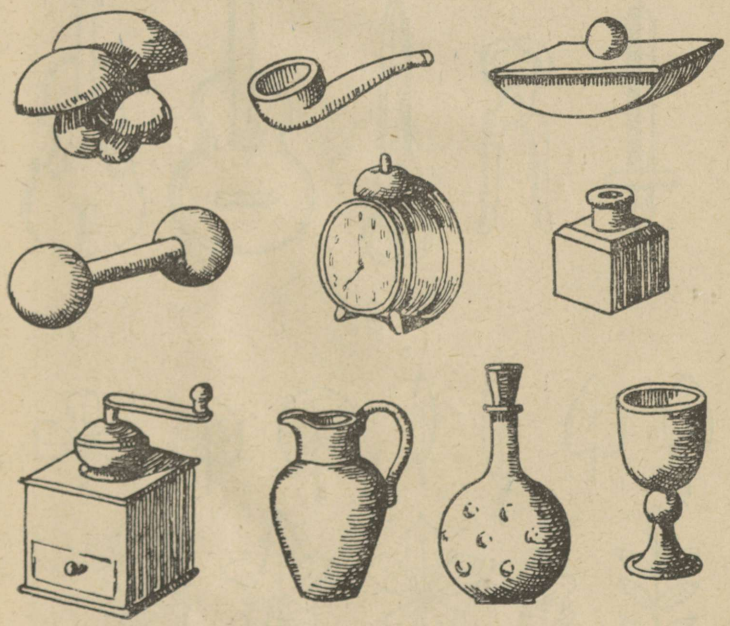

7.

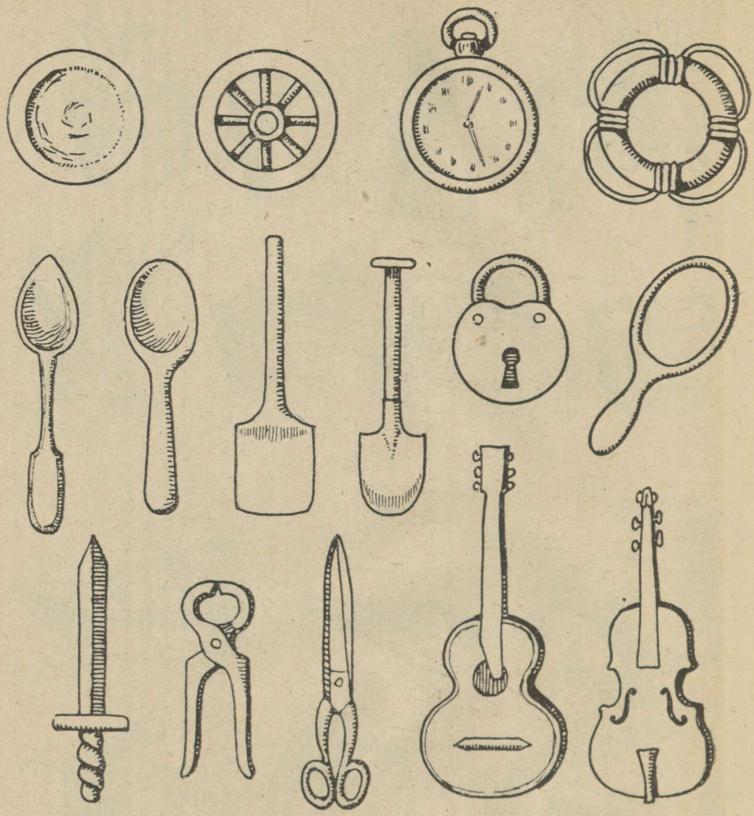

8.

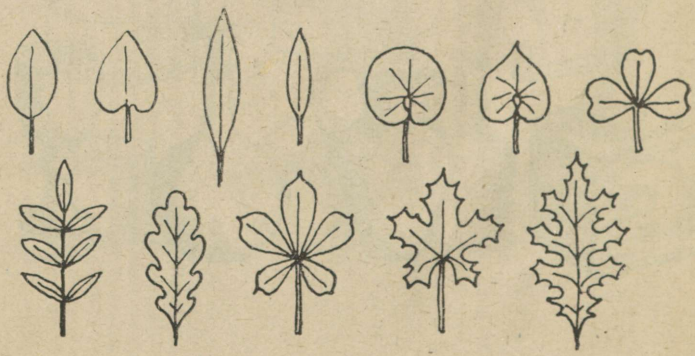

Pildid.

1. pilt.

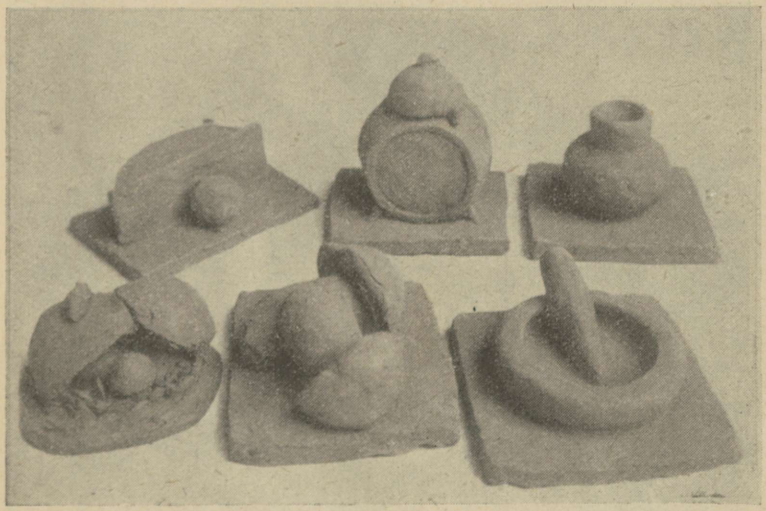

pilt. 2.

3. pilt.

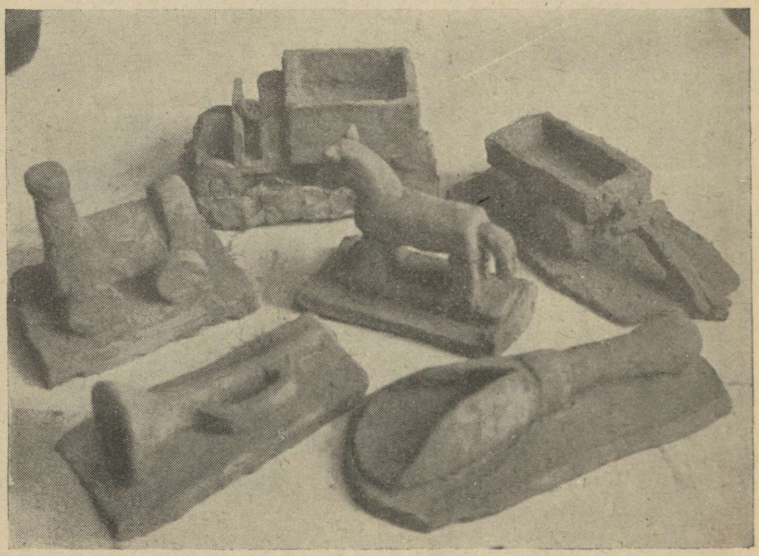

pilt. 4.

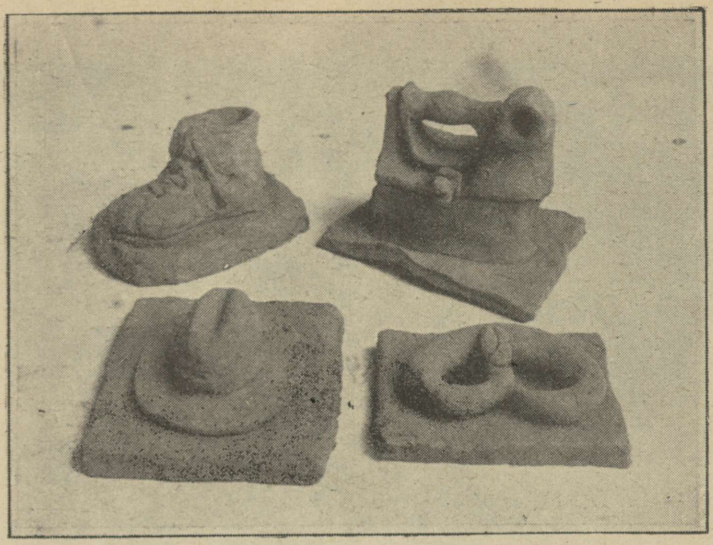

5. pilt.

6. pilt.

7. pilt.

8. pilt.

9. pilt.

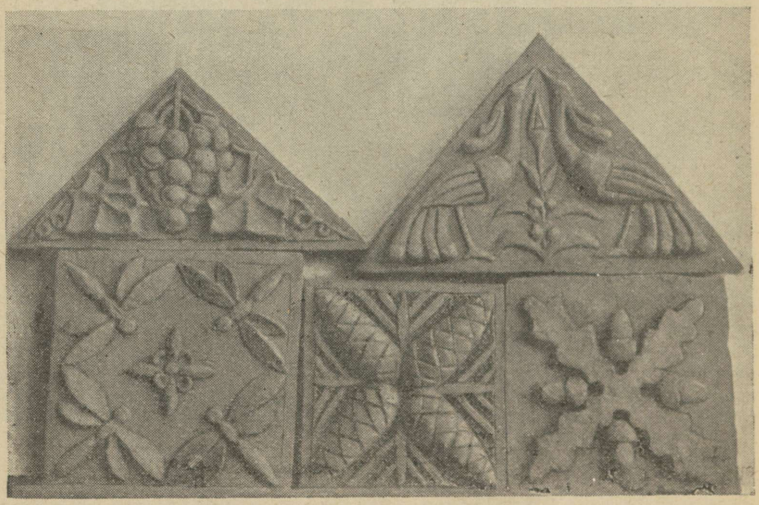

10. pilt.

Sisukord.

Eessõna . . . . . lhk. 3
Üldised mõisted . . . . „ 5
Praktilised näpunäited . . „ 11
Joonistused . . . . . „ 17
Pildid . . . . . „ 23

A. Remmel

Tartu I kommerts-gümnaasiumi joonistamis-õpetaja

Perspektiivi-õpperaamat koolidele

I anne

102 joonisega, 52 lhk. Hind 65 marka.

Väljavõte eessõnast:

Perspektiivi-õpetamine on üheks raskemaks momendiks keskkooli esimeste klasside joonistamistundides: ta peab kindlas süsteemis ette kantama ja täielikus kooskõlas olema õpilaste arenemisega kui ka praktilises joonistamises läbivõetava materjaliga. Kuid kõige paremaski koolis ei suuda õpilased kõiki õpetaja seletusi kinni püüda ja omandada. Eraldi võimatu on see meil, kus keskkooli esimestesse klassidesse astuvad väga mitmekesise, joonistamise alal sagedasti nõrga ettevalmistusega algkooli lõpetajad. Siin võib kergesti ette tulla, et see, mis on kerge ja arusaadav ühele, on raske ja arusaamata teisele. Et aga mõne lüli kaotsiminek üldises mõtete reas terve järgneva töö peale halvavalt võib mõjuda, siis on õpperaamat perspektiivis, samuti kui teisteski ainetes tarvilik: ta annab õpilasele ülevaate läbivõetavast ainest ja täiendab seda, mida ei ole suudetud omandada klassis. Sellega kergendab õpperaamat niihästi õpetaja kui ka õpilase tööd.

Käesolevat raamatut illustreerib suur hulk jooniseid, mille eesmärgiks on teha ainet huvitavamaks ja näitlikumaks ning arendada õpilases õiget ettekujutust asjade joonistamisest.

Raamatu lõppu on mahutatud rida ülesandeid praktilisteks harjutusteks.

Anna Raudkats

Mängud I.

Mängu ajalugu, spetsiaalne teooria,
:-: metoodika, koht ja vahendid :-:

52 lhk. Hind 100 mk. K.-Ü. „Loodus“ Tartus, 1924. a

„Käesolev raamatuke on, nagu eessõnas tähendatud, esimene osa suuremast käsiraamatust, millesse koondatud kõik tähtsamad pedagoogilised mängud endisest kui ka uuemast ajast.

Kui kogenud eriteadlane võimlemise alal asub autor oma ülesande kallale täiesti õige põhimõttelise seisukohaga: esiti üldjooned, alus, siis alles üksikasjad, sest et mäng oma täit tervislist ja kasvatuslist mõju ainult asjatundlikul ning hoolikal juhatusel alvadab (lhk. 40). Selle tõttu leiame „Mängud I“ sisuks: Eessõna: Ajalooline ülevaade. Mängude spetsiaalne teooria. Mängu metoodika. Mängu koht. Ülikonnad ja jalanõud. Mänguvahendid.

Huvitav raamatukel Suudab huvi äratada mänguilma, kui tähtsa kasvatusteguri vastu, ka neis, kes sellega otsekohe tegemist ei tee.

Olgugi et huvitav materjal kokkuvõetult kirja pandud, on see siiski ladusasti tehtud, kusjuures kõrvalise tähtsusega üksikasjad välja jäetud. Iseloomustav: autor kirjutab mitte ainult nii, kuidas ta seda välismaa autoritelt lugenud või kuulnud, vaid arvestab igal pool meie olusid ja isiklisi kogemusi, mis teose väärtust aina tõstab. Ajaloolises ülevaates ei unustata puudutamast lühidalt ka Eesti kehva ajalugu, niipalju kui see kehakultuuri käsitleb, mängu vahendite osas antakse juhatust pallide valmistamises kodusest materjalist, mida joonised aitavad illustreerida. Võiks veel tähendada, et praegu maakoolides päevakorrale kerkivate mänguplatside korraldamiseks raamatus asjatundlikke näpunäiteid leidub. Et võimlemismängud niihästi lasteaedades, koolides, noorsoo-organisatsioonides jne. tähtsa tegurina mitte ainult kehalise, vaid ka vaimlise ja kõlblise kasvatuse alal meilgi silmapaistvat osa etendama peavad hakkama, tuleb „Mängud I“ ilmumist meie algupärases pedagoogilises kirjanduses kui väärilist sümptomit tervitada.“

„Postim.“ nr. 15, 1925. Ri.

Hind 90 mk.